СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 72. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 12-го квітня 1945. No. 72. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, April 12, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 /4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

УРЯД ПЕРЕБРАВ КОПАЛЬНІ, МАЙНЕРИ ПІДПИСАЛИ НОВИЙ КОНТРАКТ

Вівторок 10. квітня уряд Злучених Держав перебрав під свою адміністрацію 235 копалень вугілля, а за кілька годин власники копалень і представники майнерів підписали новий контракт в справі платні і відносин праці. На складення нового контракту треба було 6 тижнів часу.

За відомостями переданими представником підприємців, майнери дістали підвишку по $1.30 денно і пересічний додаток по 25 центів за тону вугілля. Цю угоду мусять ще затвердити: Рада Воєнної Продукції, Бюро Адміністрації Цін і Економічний Стабілізатор, Вилйем Г. Дейвис.

Контракт обовязує яких 400,000 копальників мягкого вугілля. В імени уряду, на доручення президента Рузвелта, секретар нутрішних справ Ікес буде адмініструвати тими майнами, в яких безупинно вибухають непорозуміння і припиняють продукцію вугілля для воєнних потреб. Це вже четвертий раз вчасі теперішньої війни уряд перебирає майни, щоб управильнити відносини між підприємцями й робітниками і забезпечити нормальну продукцію вугілля.

АМЕРИКАНСЬКА ДЕЛЄҐАЦІЯ ЗОБОВЯЗАНА ГОЛОСУВАТИ ЯК ЦІЛІСТЬ.

Американські делєґати на світову конференцію в Сан Франсиско будуть вирішувати всі справи звичайною більшістю голосів, заки вони підуть під наради конференції як американський внесок. Так вирішили на нараді самі делєґати вівторок 10. квітня. Вони теж передискутували вже деякі постанови з Домбартон Овкс, які мають піти під рішення конференції.

Голос для Советів в імени України й Білоруси без спротиву.

Представник американського уряду поінформував делєґацію, що в деяких справах делєґація не буде мати права рішати на міжнародній конференції. До таких справ належить признання трьох голосів для Советів, тобто один голос за Росію, один за Україну, а один за Білорусь. Це є рішене на конференції в Ялті і цього рішення не можна змінити. Обі додатково згадані републики мають мати забезпечені голоси як первісні члени в міжнародній орґанізації, а крім того мають мати окремий голос в загальній асамблеї. Вони також мають право підтримувати „вето" (спротив), яке заложилиб Совети в Раді Забезпеки, котру то раду передбачує пропозиція з Домбартон Овкс.

42 орґанізацій будуть мати дорадчий голос.

Секретар Стетиніюс оповістив, що 42 різнородних організацій будуть могли вислати по одному представникови на конференції до Сан Франсиско з дорадчим голосом для американської делеґації. Такими організаціями є між ін.: Американська Секція Міжнародньої Торговельної Палати, Краєвий Союз Виробників, Американське Товариство Адвокатів, Американська Федерація Праці, Конгрес СІО, Американський Леґіон, Американська Жидівська Конференція, Католицьке Товариство для Міжнароднього Миру, Федеральна Рада Церков Христа, Фундація Карнеґія для Світового Миру і т. д.

СЕНАТ ПРОДОВЖУЄ ЛЕНД-ЛІЗ.

Одноголосно сенат Злучених Держав приняв законопроект про продовження Ленд-Лізу на один рік, починаючи з днем 30. червня. Різні поправки, пропоновані поодинокими сенаторами, відкинено перед тим. Законопроект готовий тепер до підпису президента.

ЩЕПЛЕННЯ ПРОТИ ІНФЛЮЕНЦИ.

Вікриття нової сировиці для щеплення проти інфлюенци оприлюднив д-р Вендел М. Стенлі з Інституту Ракефелера в Ню Йорку. Сировиця має бути 10 раз така сильна, як досі знані медицини. Винахідник каже, що нову медицину легко спрепарувати, отже вона стане у великій пригоді медичним колам і населенню для запобіження пошести інфлюенци. Як усі нові винаходи та відкриття, так і нова сировиця піде наперед на услуги війська.

АЙНШТАЙН ПІШОВ НА ПЕНСІЮ.

Славний винахідник теорії релятивности, проф. Альберт Айнштайн, який учив кільканацять літ в університеті в Принстон, у стейті Ню Джерзі, зрезиґнував із становища професора в Інституті для Випереджуючих Наук і пішов на пенсію. Одначе він дальше буде займатися своєю теорією релятивности. Айнштайн має 66 літ життя.

Сомнер Велес проти признання плюральности голосів Росії без одночасного визнання справжньої автономії Україні й Білорусі

У черговій синдикованій статті поміщеній між ін. в Ню Йорк Геральд Трибюн із середи 11. квітня бувший підсекретар стейту Сомнер Велес обговорює справу признання трьох голосів для Советів. Він звертає увагу, що це є далекосягла справа. Коли Обєднані Держави згодяться на цю пропозицію, то ціла структура з Домбартон Овкс буде змінена в основах.

Совети видвигають цю справу в тому переконанню, — думає Велес — що британські домінії разом з матірним краєм дають разом 6 голосів, отже й Росія повинна мати більше голосів. На це відповідає Велес так:

„Три голоси, яких домагається Росія, булиб віддані Москвою і советськими Републиками України й Білоруси. Колиб ці републики мали справжню автономію, як от члени Британської Спілки, тоді булаб льоґічна підстава до приняття советського домагання. Одначе нема причини вірити, що ці републики мають такі права. Коли вони в якімнебудь часі виявлять подібну незалежність, тоді їм треба буде признати належні права.

„Одначе, колиб признати три голоси Советам на тій підставі, що шість голосів Британської Спілки моглиб бути віддані як цілість, тоді можнаб видвигнути проект, щоб усім великим і середної величини краям треба признати більше представництво в асамблеї, як от Злученим Державам, Франції, Китаєви, Бразилії, Голяндії або Мексикови".

Велес опісля арґументує, що від вирішення такої справи залежить доля міжнародньої демократії і справедливости.

У ВАШИНҐТОНІ ГОВОРЯТЬ ПРО МИРОВІ ЗМАГАННЯ ЯПОНІЇ

Не зважаючи на те, що новий кабінет премієра Кантара Суцукі в Токіо заперечив, що це є мировий кабінет, серед політичних і воєнних кол у Вашинґтоні поширюється вперто поголоска, що Японія буде старатися заключити мир з Обєднаними Державами заки Америка перемінить японську землю на лад німецької. Це є неурядовий погляд, опертий на обсервації. Уряд противиться поширюванню таких поголосок, бо за ними слідкує упадок духа і зневолення до дальшої воєнної продукції.

Чехословаччина обіцює Карпатській Україні плебісцит

Зденек Фірлінґер, новий чеськословацький премієр, заявив на засіданню Словацької Національної Ради в Кошицях у минулу суботу, що чеськословацький уряд полагодить спір за державну приналежність Карпатської України згідно з волею самого населення, себто через плебісцит.

С. Л. Сулцберґер, заграничний кореспондент „Ню Йорк Таймсу", подаючи цю вістку, додає від себе, що він не має сумніву, що при плебісциті подавляюча більшість голосів упаде за приналежність Карпатської України до советської України.

Фірлінґер заповів теж, що Чехословаччина зробить при найближчій нагоді потрійний договір зо Советським Союзом і Польщею.

ЮГОСЛАВІЯ ПІДНІМАЄ ТЕРИТОРІЯЛЬНІ ПРЕТЕНСІЇ ДО АВСТРІЇ Й ІТАЛІЇ

За донесенням С. Л. Сулцберґера, заграничного кореспондента „Ню Йорк Таймсу", югославський уряд вислав ноту до великих потуг з домаганням, аби югославській армії дозволити брати участь в окупації Австрії. Югославія вважає, що околиця між Кляґенфуртом та Єсеніцами є заселена словінцями й повинна належати до Югославії. Югославія підносить теж претенсії до Істрії й Ґориції, що належали до Італії.

У Москві гучно витано маршала Тіта, премієра Югославії. Пито на братерство словян, при чому дипльомати чехів, словаків, болгарів і поляків потакували тоастам здалека.

ТРАТЯТЬ ФРАНЦУЗІВ, ЗАСУДЖЕНИХ ЗА СПІВПРАЦЮ З НІМЦЯМИ

Французький суд у місті Тулюзі засудив на смерть 4 французів, котрі служачи при мілїції уряду в Віші, брали участь у вбивстві співробітника місцевої французької ґазети, ворожої до німців. На суді предложено докази, що обвинувачені співпрацювали з Ґестапом та слідкували за французькими патріотами, що не хотіли співпрацювати з німцями.

НУТРІШНІЙ ФРОНТ У НІМЕЧЧИНІ ЗАЛОМЛЮЄТЬСЯ

За поданням одного стокгольмського часопису, досі вбили анти-нацисти в Берліні й на провінції в Німеччині 5,000 нацистів. Несубординація в армії сильно поширяється.

Націстичне радіо знову повторяє обіцянку уряду дати 100,000 марок нагороди тому, що видасть убивників трьох людей під Берліном. Уряд викриває, що вбито зовсім невідомих людей, але публика цьому не вірить.

Британські вояки, що воюють в околиці Бремена, мали оноді доказ, як націстична пропаґанда проти аліянтів бє по самих ніцях. Між офіцирами німецької армії, що попали там у полон, найшлося багато готових подати інформації про німецьку армію; розпити між ними показали, що ці офіцири повірили в націстичну пропаґанду, що Аліянти вбивають воєнних бранців; офіцири хотіли інформаціями про свою армію врятувати собі життя.

ОГЛЯДАЮТЬ НІМЕЦЬКУ ПОЛЕВУ ГАРМАТУ. — На тому образку, знятому на західно-европейському фронті, бачимо німецьку полеву гармату, а біля неї німецького гарматчика, що нею орудував, що лежить мертвий. Біля гармати видно амер. вояків.

ПЯТЬ АЛІЯНТСЬКИХ АРМІЙ ПРОЛОМЛЮЄ НІМЕЦЬКИЙ ЦЕНТР

Аліянти доконали великого пролому в центрі західного фронту. Пять аліянтських армій посунулося 185 миль широким фронтом на 25 миль наперед.

Девята Американська Армія добула місто Ганнвер, від котрого до Берліна всего 114 миль. Ця армія на спілку з Другою Британською Армією, що стала під брамами Бремена, обходить велике місто Брунсвик (Браншвайґ) і йде далі на схід. Перша Канадійська Армія в Голяндії вдерлася в місто Девентер та доперла на віддаль 20 миль від порту Емдена, де є база німецьких підводних човнів.

Повзи Першої Американської Армії, що розкололи ворожі лінії, доперли вже на віддаль 114 миль від Берліна в околиці Нордгавзена.

Третя Армія обійшовши Кобурґ та найшлася всего 40 миль від границі Чехословаччини.

ВЕЛИКА ПОРАЗКА НІМЕЦЬКОГО ЛЕТНИЦТВА.

Американські летуни знищили німцям за вівторок 397 літаків. Був це під тим зглядом рекордовий день.

Більшість знищених літаків це були літаки найновіщої системи.

За останніх 4 дні аліянтські авіятори розбили німцям понад 50 летнищ та знищили понад 800 літаків. З німецького летунства малощо вже осталося.

Понад двіста бомбовиків розбило бомбами місто Швайнфурт, в котрому німці виробляли шроти до машин.

Британські летуни знову робили по Райху рейди ніччю.

АЛІЯНТИ ПОЧИНАЮТЬ ВЕСНЯНУ ОФЕНЗИВУ В ІТАЛІЇ.

Восьма Армія в Італії почала весняну офензиву на 8 милевім відтінку над рікою Сеніом. По знаменитім підготовнім обстрілі артилерії та літаків сухоземні війська з повзових відділів без великих втрат заняли від ворога велику територію.

Пята Армія, що находилася на окраїнах Масси, захопила Альтаніяну.

АМЕРИКАНЦІ ЗАХОПИЛИ УРЯДОВЦІВ НІМЕЦЬКОГО ЗАГРАНИЧНОГО МІНІСТЕРСТВА,

У місті Мільгавзені Шеста Панцирна (Американська) Дивізія захопила 285 урядовців німецького міністерства заграничних справ. Самого міністра, Йоахіма Рібентропа, там не було.

Мільгавзен лежить 140 миль на південний захід від Берліна. Націстичний уряд переніс туди своє заграничне міністерство який місяць тому, як аліянтське бомбардування Берліна унеможливляло дальшу працю урядовців. Уряд видно сподівався, що Аліянти Мільгавзена скоро не візьмуть та що там заграничний уряд буде могти спокійно працювати.

Деякі з урядовців говорили свобідно про положення в Німеччині. Всупереч націстичній пропаґанді, що страшить Аліянтів передачею Німеччини большевикам, урядовці казали, що в Німеччині панує страх перед росіянами. Всі тепер у розпуці, бо всі переконані, що війна програна. Одинока надія рятунку від росіян — американці. Як росіяни опанують ситуацію, то на думку німців Німеччина перестане бути державою.

УПАДОК ВІДНЯ БЛИЗЬКИЙ.

При добуттю балтійського порту Кеніґсберґу Червона Армія взяла в полон 92,000 німців у тому числі 4 генералів. Вбито при тому 42,000 німців. Советські війська беруться тепер до очищення з німців півострова Замлянду.

Червона Армія вже добула велику частину Відня. Всі дільниці на захід і на полудне від Дунаю вже в її руках. У вівторок вечором тільки островець між Дунаєм і Дунаєвим Каналом находився у німецьких руках. Одначе переходу усего Відня в советські руки можна ждати кожної хвилі.

Червона Армія перерізала теж північну австрійську залізницю, що йде до Чехії, відтинаючи цим німцям відступ у тому напрямі. У Відні, за московським комунікатом, узято в полон в понеділок 2,000 німецьких вояків, 72 повзи та 75 полевих гармат. Остаточний опір ставлять німці в жидівській дільниці Леопольдштадті, в Бриґіттенаві та в Пратері.

СОВЕТСЬКА ПРОПАҐАНДА ПРОТИ КАРДИНАЛА И ПРУСАКІВ.

Від вступу Червоної Армії на територію Австрії советські ґазети повели гостру кампанію проти віденського кардинала Інніцера, котрому закидається, що він звертає політику католицької церкви проти творення „патріотичного фронту" Австрії.

Іншим боком советська пропаганда звертається проти Прусії, котрій закидується впливання на Австрію в напрямі політики, ворожої до словян.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинoке число три центи		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерсі Сіті і Заграницею		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДВІ СВІТОВІ ВІЙНИ Й АМЕРИКА

Кажуть, що, як довго людина живе, так довго вона вчиться. Це до певної міри правда, — до певної міри тільки, бо часто буває, що якраз лекції минулого не дають людині схопити лекцій сучасного. Щасливою є справді людина, чи нація, яка й зо старого відповідні лекції витягне, і якій лекції з минулого не перешкодять їй витягти нові лекції зо сучасного.

Америка власне в цей мент находиться в такому положенню, що й з минулого їй треба вчитися, і зо сучасного. Кінчає вона саме другу світову війну, і з цеї війни вона мусить витягнути відповідні лекції, якщо вона не має змарнувати всі ті кольосальні жертви, які вона понесла в цій війні. Як цього вона не вспіє, то замісць довготривалого мира дістане з цеї війни тільки підхожий ґрунт для нової, третьої світової війни, в котрій її жертви може будуть ще більші. Америці тепер приходиться витягнути відповідну лекцію з першої світової війни, пізнати, в чому лежить та помилка, що через неї вийшла друга світова війна, а одночасно пізнати, в чому лежить небезпека третьої світової війни.

Першу світову війну Америка прогайнувала не дивлячися на те, що вона пішла до тої війни з духом месіянізму, себто з почуттям, що вона покликана виконати в історії велику місію супроти людства: вона мовляв мала в цілому світі завести постійний мир, „покласти край усякій війні", як це тоді говорилося; мали цього доконати через заведення демократії в усіх краях світа, через признання держави кожній нації, через створення союзу народів-держав для мирного розгляду всіх спірних справ між державами. Зайвим було би пояснити всі причини, через котрі це месіянство скінчилося фіяском. Фактом є, що нині в Америці цього месіянства нема. Різні були причини для його відсутности в другу світову війну, а між тими причинами є теж упадок місіянства по першій світовій війні.

Здавалобся, що в другу війну Америка вже не встряне, а встрянувши навіть під впливом зовнішних сил, уже не буде захоплюватися ніяким місіянством. І справді ми бачимо тепер в Америці повний брак усякого месіянізму зчасів першої війни. Американці дивляться на війну дуже тверезо. Нема в них тої віри, що їм присвічувала в першу війну, що мовляв вони покликані завести новий лад на світі. Одначе з того зовсім не виходить, що в них нема зовсім ніякої думки про лад у світі. Така думка в них є, але це вже не відбиток першої світової війни, а лекція другої світової війни, а це переконання, якого американці зовсім не мали в першу світову війну, переконання, що тепер воєнна техніка поступила до того, що їм самим грозить уже безпосередна небезпека на випадок нової світової війни. Супроти того переконання американцям може бракувати месіянізму, а мимо цього вони будуть переняті думкою про потребу наладнання світових клопотів, аби неполаднані клопоти не довели остаточно до нового всесвітнього катаклізму. Це є лекція другої світової війни, яку треба взяти під увагу кожному, що хоче зрозуміти поведінку американців у теперішній світовій ситуації.

Що означає „в обороні Львова" і „за підтримку президента Рузвелта"?

Надсилають нам з різних громад летючки, в яких взивається до протесту „проти польських панів", а за оборону Львова і Західної України перед польськими зазіханнями, зокрема перед зазіханнями лондонського польського уряду. При тому ще буває і таке, що в ту акцію вмішується нашого президента, бо як от в Бофало, пишеться в вічевій летючці на самій горі таке: „Підтримайте президента Рузвелта за рішення в справі Західної України на Кримській конференції".

Отсі віча і пропаганда, що з ними злучена, вимагають глибшої застанови.

Очевидно, що не такої застанови, щоби думати, чи нам протестувати проти польських зазіхань. Бож ми протестували, протестуємо і будемо протестувати проти польських зазіхань на Львів і Західну Україну! І то як проти зазіхань польських панів, так і польських робітників соціялістів, чи хто там не був би. Бо їхнє намагання наново приділювати західно-українські землі до Польщі є нічим іншим, а тільки ще одною спробою з польського боку поневолити український нарід і заграбити його землі.

Це ясне.

Отже, якщоб ходило про віча тільки проти цього, то ми їх тільки виталиб. Та, нажаль, у більшости тих віч є в основі щось інше, а саме большевицька пропаганда, змагаюча до того, щоби задурити не тільки наш загал але й американців, що загарбання західно-українських земель Совєтами, є вже справедливою і остаточною розвязкою того, до чого український нарід змагав і змагає. Іншими словами, що стан, в якому находиться тепер Україна, що її силою загарбали Совєти, є такий стан, з якого український нарід вдоволений. Бо це є та причина, чому то большевики і комунофіли тепер так завзято організують віча проти „польських панів", а ні словом не згадують за совєтське ярмо, ні за те, що український нарід хоче бути незалежним і вільним як від польської, так і тої московської окупації, в якій знайшлася тепер величезна більшість українських земель!

І це певне, що весь український нарід на західно-українських землях хоче зеднатися з своїми братами і сестрами знад Дніпра! Про це не треба його і питати, бо свою волю він висказав вже давно, ще 22. січня 1919 року. Але тоді він виразно сказав, що не хоче довше терпіти ні московських ні польських панів і загарбників! Та тепер підсувають хитро українському загалови в Америці різні большевицькі агенти щось інше, бажаючи використати протипольський настрій українських мас на те, щоб закрити московське нахабство і московську грабіж українських земель.

На таке не може піти ніяка українська громада, ніяке свідоме українське громадянство. Ми не можемо і не сміємо прикладати наших рук до катування України! Ми маємо звідси голосити тільки правду про Україну, а ніщо інше.

А та правда проста і ясна: Україна і український нарід хочуть жити свобідним і незалежним життям як одна родина на всіх своїх прадідних землях; хочуть ними самі господарити; хочуть сами собі вибирати своїх президентів і т. п. Словом, хочуть жити як інші свобідні і, шануючі себе народи. Тому, як де наші люди дали себе збаламутити комуністам чи комунофілам і разом з ними виступають на вічах, так хай памятають, що вони мають на тих вічах сказати правду і правдою боронити український нарід в Европі, зокрема своїх братів і сестер в Західній Україні, якщо віча скликані тільки в справі Лінії Курзона, Львова і Західної України. **Ось та правда має вдаряти однаково усіх окупантів України, зокрема як Польщу так і Росію.** Обидва ті загарбники доволі напились української крови. Море сліз пролив український нарід під їх владою і кінця тому не видно... Як-жеж можна це збувати мовчанкою? Особливо тепер, коли Росія далі катує, далі вішає і розстрілює, і далі виселює українські землі, а українське населення жене на Сибір. Тому, хто хоче це збувати мовчанкою, той не помагає українському народови, а тільки його катови.

Ще зазначимо, що президент Рузвелт тут ні при чому. Большевики пишуть, що президент Рузвелт погодився з Сталіном і віддав йому Львів, а поляки твердять, що президент Рузвелт за ними і робить усі старання, щоб Львів доконче дістався Польщі.

Ми не знаємо, як і що думає президент Рузвелт про ті справи крім того, що він сам про це сказав. Тому не віримо, щоб президент хотів кривдити український нарід і віддавати його в ту чи другу неволю, чи в обидві. Тому і не вмішуймо його до тої вічевої кампанії з „большевицькими лозунґами" про президента і т. п. Нашим людям радимо думати власним розумом і стояти твердо при тих ідеалах і правдах, що є в основі свобід американської землі, та є ідеалами українського народу з того часу, коли той нарід міг ті ідеали свобідно висловлювати, про них писати і їх світови голосити.

Микола Чубатий.

Конференція в Сан Франсиско та Україна

I.

В дні 19-го березня, в годині 12-тій в полудне, американські дипльоматичні представники в імени Великої Британії, Китаю та Совєтської Росії вручили по всіх столицях обєднних націй запрошення на конференцію в Сан Франсиско. Від Каїра в Єгипті по Ріо де Жанейро в Бразилії, від Отави в Канаді по Адіс Абебу в Абісинії, американські дипльомати попрошували членів обєднаних націй на день 25. квітня до Сан Франсиско.

Запрошення доручили також в столицях Ліберії, Урагваю та Сан Домінґо, себто столицям малих країн, що доперва ставлять перші кроки у цивілізаційному поході людства. Запрошення дістав також Люксембурґ, держава з триста тисячами населення. Одні з тих запрошених держав понесли великанські жертви в боротьбі за остаточну перемогу над націзмом, другі приглядалися цьому змаганню байдужно, а проте всі вони засядуть в конференційній салі того світового збору.

Запрошення на конференцію в Сан Франсиско не дістала Україна, дарма, що це нація одна із більших в Европі, дарма, що Україна від тисячі літ вкладала свої причинки до охорони европейської західної цівілізації. В Києві американський представник не доручив „українському урядови" України запрошення на конференцію в Сан Франсиско, хоч Україна понесла найбільші жертви в цій війні, хоч її населення на четвертину перетереблене та її багатства зруйновані в офірі на зломання сили націзму.

Що це все значить?

Запрошення на конференцію в Сан Франсиско не дістав навіть такий український уряд совєтської України, яким є гурток сліпих виконавців волі Кремля під диктатом московського ґубернатора Никити Хрущева. Колиб навіть була сповнена воля Сталіна та Совєти дісталиб три голоси на конференції в Сан Франсиско, ніби то ще для України та Білоруси, то певно запрошення для двох додаткових делеґатів не булоб доручене в Києві, тільки в Москві.

Це все є одним великим доказом, що України як держави немає та що всі жертви в людях та в майні Україна принесла не як член переможних обєднаних націй, тільки знов як „Іван без роду та без назви", що гинув міліонами „а славу сусід му забрав", як писав в часах першої світової війни поет Степан Чарнецький.

В Сан Франсиско не буде не тільки України, не буде там представників тої героїчної Югославії, що перша розпочала партизантську боротьбу проти націзму. Не буде там представника Польщі, що впала жертвою націстичної аґресії. Не буде там теж представників балтійських незалежних держав, що зникли в якийсь таємничий спосіб з карти Европи, бо ніяка міжнародна конференція не справила їм ще навіть похорону, який 1923 року на засіданню Ради Амбасадорів таки дістала Західна Україна. Не буде там вкінці й невтральних держав, таких навіть на сто відсотків невтральних, як Швайцарія, бо вона не найшла причини виповісти Німеччині війну перед 1. березнем, як поставлено в умовинах, щоби бути запрошеним.

Запрошують союзників на конференцію в Сан Франсиско чотири великі тузи: Америка, Британія, Совєти та Китай. Франція відмовилася фіґурувати між запрошуючими господарями з тої причини, що її не запросили до участи в конференції на Кримі; отже мабуть не хоче себе вязати зобовязаннями ініціяторів.

Виходить з того, що вже при самім запрошуванню виринули деякі трудноці. Одні народи стоять ближче престола, других навіть в церкву не пускають. Річ природна, що про офіціяльну участь в конференції недержавним народам нема що й думати, коли й державні народи далеко не всі запрошені на конференцію. Між ними не буде теж всіх бувших сателітів Гітлера, дарма, що всі вони вже порядно пересмарували себе на червоно та є милими гістьми на високому Кремлі, тепер як сателіти Сталіна.

Конференція в Сан Франсиско та американські українці.

Зараз по Ялтській Конференції, скоро тільки стала відомою постанова Америки, Британії та Совєтів скликати міжнародну конференцію до Сан Франсиско, заворушилися всі народи по всьому світу, щоби все можливе зробити для оборони своїх інтересів. Заворушилися також їхні земляки, американські ситизени, щоби стати помічними своїм урядам, з яких деякі мусять підняти боротьбу на життя й смерть в обороні своєї смертельно загроженої самостійности.

Тільки між американськими українцями інакше. Користаючи з цього, що европейські українці дісталися зпід одної диктаторської окупації під другу, та з того, що воєнна українська еміграція зникомо невелика, розпочали деякі типи плянову кампанію проти волі власного народу. Від двох років веде її двох збанкротованих політиків, викинених власним табором. Вони то представляють тепер себе виразниками волі краю, якого від десятків років не знають та який їх ніколи не просив говорити в його імени.

Саме на передодні конференції в Сан Франсиско один з українсько-канадійських лідерів по трицяти роках своєї хаотичної громадської праці на кінець поручає заступство інтересів українського народу Кремлеви. Ще один благочестивий в духовній рясі не хоче, щоби його здистансувала козацька темна чернь з перед близько трьох соток літ на нещасній Переяславській Раді (1654) та собі кличе: „Волимо під православного царя восточного" саме тоді, коли православні українські владики з українських земель мусять втікати в світ за очи перед червоним православним царем.

Діється це рівночасно з тим, як з усіх закутин світа, від Франції аж по полудневу Африку, лунають голоси розігнаних на всі сторони світа горожан української землі, до своїх заморських братів: Американські українці! Ви одні на волі, ратуйте нас від червоного царства, ратуйте українську землю від нового поневолення, найстрашнішого в історії України!

Саме пишучи ці рядки тогож дня дістав я листа від европейського українця, відомого українського діяча, що перебув вже червоне пекло в часі теперішної війни, а нині скитається по степах полудневої Африки. Наведу деякі виїмки його довгого та обширного листа:

„Дістав я першу книжку „Ді Юкрейнієн Квотерли". Дуже жалко, що вона появляється так пізно, одначе краще тепер, як ніколи. Ви повинні змінити журнал на місячник. Вашим обовязком є змобілізувати тепер всі українські інтелектуальні сили, деб їх тільки можна найти, та розпочати можливо якнайскорше власну і абсолютно правдиву інформацію серед ваших американських співгромадян про українські справи. ...Пропаганда завойовників України попередних та теперішних, потрафила так основно опанувати мозки західних народів, що їм тяжко приняти це за дійсність, що в Україні може істнувати народ, що має також природні людські аспірації. Україна для багатьох це нічия земля, що її кожний, який потребує, в даний момент може наїхати та забрати...

„Ви маєте обовязок підняти дуже важку працю, стукати до мозків ваших співгромадян та британійського народу... та зробити їх спосібними зачати дивитися без чужих окуляр на цю частину землі та думати власним розумом, звільненим від намулу внесеного там чужою пропаґандою, фальшованою історією та фальшивими представниками „щасливого населення" України — щасливого задля ласкавого панування завойовників...

„Ви мусите найти сили та засоби помогти вашим співгромадянам здобути докладне розуміння українських справ, якщо Ви не хочете нести моральної відповідальности за майбутні нещастя, які мусять прийти в наступній ґенерації, якщо питання Східної Европи не будуть розвязані справедливо. ...пора думати про ці справи наближається блискавично".

Оце виїмки із листа сина української землі, що не стратив ще живої лучности з українською землею. Як порівнати це з непочитальними виступами деяких американських українців, та мимоволі хочеться повторити за Шевченком: „Скажеш, люде подуріли..."

Прдиві українці, громадяни української землі, благають ратувати український нарід від нового поневолення, а американські українці, ситизени вільної землі Вашингтона, попихають їх ще дужче на дно.

(Кінець буде).

Рудіярд Кіплінг

Замітки із Сан Франсиско

Але я доконче хотів довідатися, як глибоко в землю запустив коріння оцей китайський Свинячий хвіст. Тому я прослідив Китайську дільницю ще раз, і то самий, а це була глупість. Ніхто у цих неохайних вулицях (як би так не морський вітер, то Сан Франсиско все радуваласяб холерою кожного сезону) не перешкаджав моїй мандрівці, хоч багато мешканців просило мене дати їм кумшо (милостиню). Я натрапив на дім, високий на чотири поверхи, повний небесних негодяїств та почав врізуватися на діл. Я вже перед тим довідався, що багатно з отих домів було побудованих на такий лад, як ледові гори, тобто дві третини будови приміщені під поверхнею моря. Я зліз уділ попри китайців приміщених у закамарках; в клітках, де курили опій; попри бардаки і картярські нори. Я повз так довго, поки не доліз до другої пивниці. Наділі це був лябіринт-заповідник, де зберегалися самі тубильці.

Китаєць відзначається великою практичною мудрістю. Вчасі забурень цей дім може бути збурений товпою до основ, а всетаки він може дати захист усім своїм жителям у підземних ґалеріях, окружених стінами, збудованими з цегли, і стелею, підтримуваною деревляними платвами. В ґалеріях для певности є двері з залізними одвірками і входами.

На другому поверсі у підземеллю якийсь чоловік зажадав кумша і взяв мене дальше наділ сходами до ще одної пивниці, де повітря було таке важке, що можна було „повісити сокиру", а в ньому лямпи повипалювали малі діри, величини квадратового цаля. У тому то місци зібрався картярський покер-клюб і саме тоді був у повному розгоні. Китайці люблять „покель" [Як звісно, китаєць не може вимовити букви „р", тому не каже „покер", а „покель"]. Вони грають його з великим талантом, а кленуть як коти, коли програють. Більша частина грачів довкола стола були в напів-европейському вбранню, а свої китайські коси на голові вони звинули в клубок під своїми колпаковими капелюхами. Один із цього товариства виглядав як евразієць, хоч я в думці спречався, що це був мексиканець. Це був мій здогад, який пізніше показався правдивим. Це була мальовнича ватага людей „з пекла родом", але притім вони були чемні і немали часу навіть оглянути свіжого чоловіка, так глибоко вони були задумані у своїй грі. Усі ми сиділи глибоко під землею і не чути було ніякого звуку за виїмком шелесту рукавів у синьому убранню та таємної розмови карт, коли грачі їх мішали і ними кидали. Гаряче було так, що важко було витримати. Повстала якась суперечка між мексиканцем і грачем по його лівій руці. Цей останній змінив своє сидження так, щоб стіл найшовся між ним і його противником і тоді витягнув свою худощаву руку, щоб посягнути по те, що мексиканець виграв.

Тут можна було завважати, як глибоко в людині є ще закорінений інстинкт. Я мало був обзнайомлений із револьверовими розправами, однак коли я побачив, як мексиканець піднявся з крісла і випростувався до половини, я в цій самій хвилині вже лежав як довгий на долівці. А чейже ніхто не казав мені, що це найліпша позиція, коли кулі літають горою. Я найшовся в цій позиції далеко скорше, заки я міг подумати. Я упав саме тоді, коли кімнату заглушив незвичайний для мене гук, начеб він походив із вистріленої гармати.

У тому обмеженому місци вистріл пістолету не мав де розійтися поза гризучий дим, який відався в мої носові проводи. Потім не було вже другого вистрілу, а зате запанувала глибока тишина, серед котрої я поволи підвівся на коліна. Я побачив, як китаєць тримався стола обома руками і встромив свої очи у порожне крісло, яке стояло перед ним. Мексиканець десь щез, а лише маленький клубок диму підлітав до стелі. Серед того, як китаєць дальше притримувався руками стола, він вистогнав „а-а-а" у такому тоні, як це буває, коли чоловік занятий роботою, нагло підведе очи і побачить у дверех добре знайомого приятеля, коли цей входить у кімнату. Тоді він закашляв і впав на свій правий бік, а я завважав, що він був поцілений у живіт.

(Дальше буде).

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

(Докінчення).

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ПРИХОДІВ І РОЗХОДІВ ОРГАНУ „СВОБОДА".

ПРИХІД:	
За 1-ший піврік 1944 прихід Свободи був	$37,236.37
За 2-гий піврік 1944 прихід Свободи був	44,178.86
Загальний прихід за рік 1944	$81,415.23
РОЗХІД:	
За 1-ший піврік 1944 розхід Свободи був	$34,783.09
За 2-гий піврік 1944 розхід Свободи був	45,120.51
Загальний розхід за рік 1944	$79,903.60
Прихід Свободи за рік 1944	$81,415.23
Розхід Свободи за рік 1944	79,903.60
Остає надвишка	$ 1,511.63
Перенос готівки з 1943 року	10,772.44
Разом	$12,284.07

Ця готівка знаходиться так:

Commercial Trust Co. (Bank), Jersey City, N. J.	$12,268.12
На руках в канцелярії Свободи	15.95
Разом	$12,284.07

Ця сума є вже виказана в загальнім майні У. Н. Союзу.

Контрольна Комісія уважає за потрібне ствердити ще наступне:

1) З кінцем 1944 року були невиплачені такі посмертні запомоги: Григорій Лешко, від. 56, $300.00; Роман Ілечко, від. 65, $200.00; Анна Лисак, від. 76, $202.92; Петро Жигайло, від. 361, $1,000; Теодор Маньків, від. 213, $1,000; Волтер Канюк, від. 273, $500.00 Павло Цибух, від. 34, $500.00; Йосифина Кокотайло, від. 108, $1,000; Іван Кушнір, від. 380, $1,000; Стефан Іванків, від. 221, $500.00; Чалий Іваник, від. 361, $500.00; Іван Оресік, від. 63, $500.00; Дмитро Стечак, від. 211, $1,000; і Марія Микитин, від. 132, $250.00. Разом остає не виплачених посмертних запомог на суму $8,452.92. Згадані виплати здержано з браку відповідних доказів леґального характеру.
2) Усі інвестиції в бондах обох департаментів платять точно відсотки.
3) Дім У. Н. Союзу, який був оцінений на суму $82,000, обнижено до суми $77,000.
4) Крім того У. Н. Союз має 16 реальностей, в котрих є інвестовано $537,806.30. Ця інвестиція принесла в 1944 році чистого доходу $31,273.68.
5) Усі морґеджі У. Н. Союзу принесли в 1944 році відсотків на суму $49,991.51, а один морґедж знаходиться в стані перебрання. Загальне майно У. Н. Союзу в році 1944. принесло 3.40%.

Активи, які не є зараховані до загального майна У. Н. Союзу:

1. Відсотки від морґеджів, які мали бути заплачені в 1944. році, а не були, виносять	$ 529.94
2. Нагромаджені відсотки (accrued) від морґеджів, котрих реченець плачення припадає в році 1945, виносять	4,625.25
3. Залеглі відсотки від членських позичок, котрі мали бути заплачені в 1944. році, а не були	27.60
4. Залеглі нагромаджені відсотки від членських позичок, котрих реченець плачення припадає в 1945 році, виносять	10,140.58
5. Залеглі ренти від реальностей, які мали бути заплачені в 1944 році, а не були, виносять	142.00
6. Нагромаджені відсотки від бондів, яких реченець плачення припадає в 1945 році виносять	34,600.47
7. Нагромаджені відсотки з банків, яких реченець плачення припадає 1. січня 1945. року, виносять	45.47
8. Залеглі місячні вкладки відділів У. Н. Союзу, які мали бути заплачені в 1944. році, а не були, виносять	5,052.37
Разом	$55,163.68

Смертність в членстві обох департаментів виносить	74.5%
Оцінка грамот обох департаментів виносить	150.4%

Згідно з рішенням конвенції, отсі урядники є бондовані: предсідник Микола Мурашко на $10,000, секретар Дмитро Галичин на $5,000, касієр Роман Слободян на $75,000. Ці бонди є в руках контральної комісії.

Колектор рентів Володимир Стасюк, є бондований на $5,000 як запорука і на $2,000 від грабунку. Ці бонди знаходяться в руках екзекутивного комітету У. Н. Союзу.

Сирітський фонд, котрий вже є виказаний в майні У. Н. Союзу представляється так:

СИРІТСЬКИЙ ФОНД 31-го ГРУДНЯ 1944. РОКУ

Гнат Марія	в. 40	$300.00	Іж Данько	в. 379	150.00
Мохнач Іван	в. 7	41.67	Петришин Василь	в. 221	150.00
Рапавий Василь	в. 28	150.00	Рачик Михайло	в. 300	150.00
Савко Іван	в. 23	100.00	Баєр Станислав	в. 113	171.44
Кравець Іван	в. 182	397.26	Луцків Василь	в. 143	175.00
Гатала Михайло	в. 34	50.00	Салабай Роман	в. 129	240.00
Ратковський Микола	в. 77	450.00	Зиндран Ірон	в. 276	49.10
Левицький Йосиф	в. 19	500.00	Маркович Стефан	в. 380	85.72
Брилевський Петро	в. 301	250.00	Крупеля Вінцентина	в. 80	100.00
Микитко Василь	в. 330	300.00	Петрик Катерина	в. 156	800.00
Дзюбан Іван	в. 239	200.00	Адамчук Павло	в. 29	150.00
Лазорек Кузьма	в. 153	150.00	Цілінський Віктор	в. 81	50.00
Кримський Антін	в. 396	300.00	Каратник Стефан	в. 158	350.00
Чайка Дмитро	в. 32	300.00	Куйбіда Анна	в. 114	200.00
Кушнір Юрій	в. 288	200.00	Нич Олекса	в. 67	100.00
Міллер Іван	в. 127	433.34	Пилипишин Теодор	в. 8	200.00
Мігаль Микола	в. 63	400.00	Гальчин Микола	в. 282	111.12
Грицин Ілія	в. 106	50.00	Павлина Йосиф	в. 282	400.00
Гамера Анна	в. 112	33.34	Кріль Стефан	в. 218	300.00
Кость Микола	в. 182	50.00	Дуда Марія	в. 163	75.00
Покітинський Михаїл	в. 198	120.00	Посід Дмитро	в. 361	200.00
Космина Каська	в. 168	80.00	Бринецька Марія	в. 363	133.34
Роман Стефан	в. 254	150.00	Газдин Вартоломей	в. 8	266.67
Приходько Максим	в. 170	400.00	Микитюк Марія	в. 216	125.00
Ревіляк Йосиф	в. 82	218.[illegible]	Чучман Іван	в. 221	175.00
Свербивус Михайло	в. 76	150.00	Чайковська Анна	в. 110	150.00
Кібало Михайло	в. 137	200.00	Ворик Андрій	в. 74	114.30
Жебровський Вацлав	в. 213	125.00	Ярошик Петро	в. 175	66.67
Гурляк Іван	в. 122	116.67	Гр[illegible]шин Микола	в. 22	133.34
Вишняк Михайло	в. 213	500.00	Фенцур Катерина	в. 36	176.67
Новак Юстина	в. 156	200.00	Смоляр Серафин	в. 332	142.87
Куйбіда Петро	в. 114	100.00	Ковальський Петро	в. 276	166.6[illegible]
Прокопенко Розалія	в. 112	166.67	Гомзяк Теодор	в. 334	66.67
Сворень Василь	в. 326	75.00	[illegible] Іван	в. 58	50.00
Горняк Григорій	в. 27	300.00	Олійник Ева	в. 60	125.00
Роборецька Катерина	в. 364	150.00	[illegible] Іван	в. 22	333.34
Гомішак Марія	в. 29	500.00	Чайковський Петро	в. 110	400.00
Замос Марія	в. 119	200.00	Штим Прокіп	в. 106	200.00
Свербивус Йосифина	в. 76	162.50	Коцоловський Іван	в. 165	116.67
Салій Стефан	в. 8	[illegible]	Луців Франко	в. 8	400.00
Орляк Петро	в. 268	200.00	Скібяк Розалія	в. 133	142.86

Німий Іван	в. 192	200.00
Щурин Володимир	в. 147	425.00
Москалик Кость	в. 28	200.00
Харовський Михайло	в. 78	177.80
Романів Андрій	в. 20	200.00
Ферлей Анастасія	в. 146	125.00
Вавро Пилип	в. 120	500.00
Романишин Матвій	в. 95	187.50
Попович Роман	в. 278	266.67
Савків Гнат	в. 104	100.00
Ярмолик Параня	в. 324	160.00
Добош Іван	в. 120	400.00
Романів Ксеня	в. 124	62.50
Марків Семко	в. 194	133.34
Левицький Стефан	в. 179	400.00
Сембрат Юрій	в. 86	200.00
Міщак Константин	в. 105	500.00
Федун Дмитро	в. 361	350.00
Онисько Текля	в. 177	100.00
Фенцур Дмитро	в. 217	300.00
Демкович Олекса	в. 204	300.00
Бирва Іван	в. 304	750.00
Лиляк Василь	в. 300	150.00
Назаревич Іван	в. 191	1000.00
Карась Анастасія	в. 251	100.00
Скворонська Пелягія	в. 108	200.00
Прийма Текля	в. 248	250.00
Феснак Захарко	в. 105	100.00
Кресан Михайло	в. 350	1000.00
Яжик Йосиф	в. 111	124.75
Букатчук Василь	в. 42	447.00
Онищук Дмитро	в. 160	222.52
Карась Іван	в. 251	100.00
Мушинська Марія	в. 170	200.00
Цюлюпа Василь	в. 396	200.00
Лисів Таця	в. 333	106.17
Кобаса Фільор	в. 296	130.80
Палюк Франка	в. 37	173.26
Мілер Джесі	в. 156	300.00
Круковський Сергій	в. 58	105.65
Сліпенчук Теодор	в. 218	58.30
Коростинська Сабіна	в. 288	250.00
Стефанів Ксеня	в. 277	300.00
Новосад Яким	в. 301	50.00
Новосад Яким	в. 301	50.00
Ковалик Михайло	в. 124	137.57
Грапчик Іван	в. 137	155.33
Білас Іван	в. 78	439.40
Долошицький Мих.	в. 170	163.85
Еванкович Софія	в. *1	30.00
Томан Іван	в. *7	25.00
Гудак Анна	в. *28	136.38
Висоля Ілія	в. 204	100.00
Бащук Параскевія	в. 217	100.00
Судчак Микола	в. 388	400.00
Мельник Анна	в. 207	700.00
Нестерук Іван	в. 277	297.42
Грубяк Костка	в. 97	512.54
Сенишин Петро	в. 316	800.00
Малимін Андрій	в. 98	252.00
Возлюк Катерина	в. 251	100.00
Вовчак Микола	в. 300	500.00
Концевич Катерина	в. 137	500.00
Мамчур Кароліна	в. 237	214.30
Ковальчук Микола	в. 90	120.00
Савчак Андрій	в. 104	377.08
Марцинишин Микола	в. 225	790.96
Федишин Іван	в. 421	342.09
Черкач Стефан	в. 361	182.97
[illegible]ський Антін	в. 117	592.16
Сосіцький Стефан	в. 21	500.00
Халащук Григорій	в. 150	50.00
Сас Павло	в. 276	158.82
Стельмах Михайло	в. 29	433.00
Біловус Василь	в. 58	702.85
Мовчук Евдокія	в. 39	200.00
Глемба Дмитро	в. 277	200.00
Терлецький Теодор	в. 137	250.00
Басалига Анна	в. 1	200.00
Депута Франко	в. 81	490.00
Антошків Микола	в. 396	307.59
Козак Семен	в. 332	485.27
Гроховалєський Стефан	в. 321	681.92
Шлюсар Стефан	в. 217	604.82
Сипян Яким	в. 217	42.51
Соколовський Микола	в. 150	666.66
Гема Іван	в. 64	247.78
Гесля Іван	в. 99	441.91
Підкович Текля	в. 347	423.55
Вербіцький Михайло	в. 9	596.92
Базар Іван	в. 204	250.00
Колодницький Теофіль	в. 81	700.00
Стефанюк Петро	в. 94	261.1[illegible]
Бойко Сень	в. 213	170.40
Душіль Іван	в. 56	230.50
Потопчук Лука	в. 349	111.50
Сведа Михайло	в. 221	200.00
Подоляк Гелина	в. 39	200.06
Коваль Прокіп	в. 301	72.08
Семенович Григорій	в. 69	800.00
Макух Онуфрей	в. 127	469.77
Лелюх Іван	в. 341	200.00

Сивенький Гілярий	в. 16	100.00
Венс Василь	в. 364	500.00
Жубрицький Василь	в. 385	166.68
Ілик Стефан	в. 155	139.13
Гуральчук Палазя	в. 326	250.00
Моклюк Іван	в. 324	10.25
Мотика Андрій	в. 344	100.00
Гавлида Микола	в. 330	150.00
Рачук Марія	в. 47	178.93
Залепський Григорій	в. 133	150.00
Кінька Анна	в. 237	666.67
Шустикевич Григорій	в. 270	300.00
Павлусь Тома	в. 147	922.55
Бончак Андрій	в. 78	526.27
Смерека Дмитро	в. 132	212.47
Галецький Іван	в. 130	333.34
Андрушко Іван	в. 67	500.00
Леховіт Михайло	в. 239	500.00
Коцан Марія	в. 369	700.00
Іванишин Стефан	в. 221	1,000.00
Лусь Іван	в. 220	259.71
Табака Михайло	в. 265	127.57
Воргач Стефан	в. 2	400.82
Коцюба Катерина	в. 476	100.00
Йордан Олекса	в. 277	185.12
Маркович Анна	в. 151	150.00
Подольська Наталія	в. 296	250.00
Березюк Григорій	в. 380	150.00
Мацькович Софія	в. 216	74.86
Лукаш Данило	в. 367	77.32
Жилак Петро	в. 4	200.00
Заканич Гавриїл	в. 194	200.00
Буса Андрій	в. 65	700.00
Плуговська Михаліна	в. 414	500.00
Завіський Теодор	в. 286	250.00
Мельник Григорій	в. 217	100.00
Заславський Кондрат	в. 122	200.00
Спітковський Олекса	в. 341	300.00
Залужний Стефан	в. 361	166.67
Костів Йосафат	в. 7	370.04
Брикса Марія	в. 137	400.00
Антонів Михайло	в. 367	893.96
Дума Ева	в. 230	89.22
Дацько Марія	в. 312	150.00
Пукшин Настуня	в. 333	108.87
Яцишин Антін	в. 97	166.67
Овада Іван	в. 98	200.00
Шегда Іван син Мик.	в. 362	300.00
Гук Филип	в. 367	78.47
Чередарчук Катерина	в. 90	500.00
Романчук Анастазія	в. 106	250.00
Коник Роман	в. 217	300.00
Притула Андрій	в. 221	500.00
Ковалюк Луць	в. 243	229.07
Редчук Петро	в. 204	700.00
Цінюрчин Теодор	в. 196	150.80
Бойко Григорій	в. 59	500.00
Харов Федь	в. 281	200.00
Коник Петро	в. 217	1,000.00
Пастернак Петро	в. 225	270.00
Грицковян Марія	в. 304	200.00
Плішка Гаврило	в. 87	500.00
Сарахман Іван	в. 206	1,000.00
Рибак Михайло	в. 45	436.51
Чайка Василь	в. 204	200.00
Разом		$69,062.41
Відсотки		16,846.02

Сирітський фонд з кінцем 31. грудня 1944. року остається ... $ 85,908.43

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші, що належаться і виплачувані з посмертного фонду, як бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, котрі впродож трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділу У. Н. Союзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 2% на рік.

Зіркою (*) означені відділи це є відділи Згоди Братств.

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу переглядала в днях 19—27 березня 1945 р., діловодство і організаційне життя Союзу та провірювала його майно.

На підставі цеї контролі Контрольна Комісія отсим стверджує, що Український Народний Союз проявляє здорове організаційне життя, його діловодство є взірцево ведене, а майно знаходиться в доброму стані і порядку.

Д. Капітула, д-р В. Галан, д-р А. Т. Кібзей
Степан Куропась, Роман І. Смук.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Кампанія в допомогу українським жертвам війни.

ЗАЗИВ КОМІТЕТУ.

Українці Стейту Мішіґан!

Теперішня жорстока світова війна відбилась глибоко на кожній родині в Америці. Кожний в Америці поносить жертви, в багатьох випадках тяжкі жертви, бо в цій війні вже сотки тисяч заплатили своїм життям, а ще більше зістало ранених на полях бою.

Багато вже з українських родин в Америці, у стейті Мішіґан і в нашім місті Дітройт, віддали кровну жертву цій війні. Ми бачимо сум і сльози на очах українських матерей і молодих жінок, яких серця кровавляться по втраті дорогого сина або мужа. Важкі, дуже важкі втрати мусимо поносити на це, щоб у світі запанували кращий лад, свобода і справедливість, за що борються нині могучі збройні сили нашої Америки.

Однак ці великі жертви, які ми поносимо тут в Америці, є заледви тінню цього великого знищення, яке переживає Европа, а зокрема український нарід в Европі.

Американські кореспонденти, які переїхали звільнені з нацистичної окупації краї Европи, а опісля були на Україні, кажуть, що ні один край не представляє собою такого знищення, що Україна, та що жаден другий нарід не потерпів так страшно від війни, що український нарід. Україна й український нарід заплатили найбільше за цю війну. Сотки тисячів українських сіл, місточок і міст зістало спалених і зруйнованих. Зістали поруйновані здобутки української культури, які наш нарід надбав тяжкими трудами на черзі десятків років, а до чого і ми з Америки причинилися своїми пожертвами. Найменше десять міліонів українського народу згинуло в цій страшній війні, а оставші при життю є виголоднілі, зубожілі та хворі.

Та це ще не повний образ великої руїни нашого народу. Бо по різних краях Европи, в гарячій Африці і по азійських краях розбіглися сотки тисячів українських военних збігців. А між ними є визначні українські люди, вчені професори, громадські, культурні і політичні діячі серед яких є багато знаних вам імен і шанованих всіми українцями в світі. Серед них є українські жінки і діти та багато української молоді, яка була змушена служити в польській армії, а опісля з нею опинилась в різних чужих краях. Тепер ці сотки тисячів українських военних збігців є в крайній нужді, без притулку й захисту.

Прийшов час, що всім їм треба подати помічну руку, треба рятувати наш нарід від загибелі, якщо хочемо, щоби наш рідний край і наш нарід могли мати надію на краще будуче, могли жити й боротися дальше за свої права.

В цім місяці квітні наша мішіґанська організація „Український Комітет Военної Допомоги, Інк. (Юкрейніен Вор Реліф, Інк,)", який є обєднаний у краєву організацію „Злучений Українсько - Американський Допомоговий Комітет" з осідком у Філядельфії, веде збіркову кампанію на поміч українським жертвам війни. В цім місяці хтось з добровольців, які працюють для цеї збірки, наша громадянка або громадянин, зайде до вашої хати. Відкрийтеж щиро двері своєї хати і дайте щедру пожертву на поміч нашим братам за морем. Якщо ви є членом української організації, то до вас звернеться в цій справі ваш уряд на мітінґу. Не відмовте своєї грошевої помочі на ціль допомоги українським жертвам війни. Дайте щиро! За цією збірковою кампанією стоїть наша центральна організація „Українська Федерація в Мішіґан", всі наші парохії, товариства і клюби та всі українські громади в нашім стейті. Будьтеж і ви всі за нею й поможіть акції всіма силами, щоб українці стейту Мішіґан здобули собі чесний рекорд. Якщо у вашій громаді ще нема допомогового комітету, зорганізуйте його негайно і переведіть у себе збірку. По ближчі інформації пишіть до предсідника „Юкрейніен Вор Реліф, Інк., в Мішіґан" — адв. Івана Панчука на понижче подану адресу і до нього зпоза Дітройту посилайте зібрані фонди.

Наша громада в Гемтремк вистаралася зокрема в цій кампанії про дозвіл від міського уряду Гемтремку на Український День (Юкрейніен Теґ Дей), який відбудеться в суботу й неділю, 14 і 15 квітня. В цих днях відбудеться по вулицях міста і бизнесових місцях загальна збірка. Проситься всіх українців якнайщиріше піддержати Український День.

Палятайте українці! До нас приходять за пожертвами для різних народів і ми даємо. Та хтож є ближчий нашому серцю, як не наш власний нарід, серед якого залишилась ще може при життю ваша старенька мати, батько, брат або сестра, які потребують нашої помочі. Рятуймо їх усіх, рятуймо український нарід від пропасті, щоби наше сумління було чисте, щоби наше серце тішилось, коли їм буде краще. **Дайте на поміч українським жертвам війни!**

Український Комітет Военної Допомоги, Інк.
(Юкрейніен Вор Реліф, Інк.).

ВИКОНАВЧИЙ УРЯД:

Адв. Іван Панчук, предсідник.
Іван Чайковський, місто предс.,
Юлія М. Шустакевичева, місто предсідниця,
Іван Дячун, секр. рек.,
Тома Кошіль, секр. фін.
Іван Заблоцький, аксієр.

По інформації з громад нашого стейту зпоза Дітройту звертайтесь а також посилайте зібрані фонди на адресу:

John Panchuk, Pres.
Ukrainian War Relief, Inc.
5911 Harvard, Detroit 24, Mich.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

●Burlap skirts, instead of real pants, and no shoes, stockings or underwear is the war-imposed style for this homeless Greek boy and thousands like him. To help protect these war victims against cold and disease, round up all your serviceable used clothing, shoes and bedding for the United National Clothing Collection.●

Михайло Зощенко.

ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ

Іду я раз вулицею тай нараз бачу, що жінки не звертають на мене уваги.

Якжеж інакше було воно давніше! Я потребував лише вийти на вулицю, а вже кидали на мене очима, підсміхалися підбадьорюючо, хихоталися, моргали.

А тут нараз бачу — нічого подібного.

Шкода, думаю собі. Всеж, гадаю, жінка відграє якусь ролю в особистому життї.

Якийсь міщанський національний економ або може хемік висловив оригінальну думку, що не лише особисте життя, а й усе, що ми тільки робимо, пристосовується до жінок. Отже боротьба, слава, багатство, почести, зміна мешкання та купно плаща — все це діється задля жінки.

Ні, це може занадто, тай ледащо може переборщив, щоби піддобритися буржуазії. Та що торкається особистого життя, то я зовсім погоджуюся з ним.

Я признаю, що в особистому життї жінка відграє деяку ролю.

Ідеш, скажімо, до кіна, а нужденна фільма здається тобі на-половину така погана. Стискаєш рученьку, базікаєш усякі небилиці — воно помагає при сьогоднішньому мистецтві та при нужденному особистому життї.

Якжеж воно подідало на мене, коли я нараз запримітив, що зовсім не звертають на мене уваги.

Що до чорта сталося? думаю я. Чому баби не дивляться на мене? Що це за причина?

Вертаюся додому тай скоренько підходжу до зеркала. На мене вибалушило очі, бачу, змарнене лице. І сумний погляд. Тай нітрішки барви в щоках.

— Ага, тепер уже знаю, — кажу сам до себе. — Мушу мою зівялу поволоку наповнити кровю. Може я привик негарно ходити. Може недостає мені фізичних вправ, може треба завішуватися на руханкових кільцях, скакати. Може то недостача сильних мязів, на які люблять зиркати жінки...

Купив я собі трапез для руханки. Купив кільця та гагирі та спеціяльну колоду. Рубаю даром дрова сусідам.

Вкінці записуюся до пливацького клюбу. Веслую, купаюся до самого листопада.

Раз я малощо не потонув — пірнув на глибокому місці, нараз мені заперло дух, і я малощо не згинув.

Цілісінького півроку присвятив я на ці дурниці. Я виставляв мое життя на небезпеку. Двічі я впав із трапезу та розбив собі голову.

Все це переносив я хоробро. Й одного гарного дня, засмалений на сонці та скріплений наче пружина, вийшов я на вулицю, щоби стрінутися з приязною жіночою осмішкою, якої я вже так давно не зазнав.

Та й тепер не було цієї осміхи.

Потім взявся я спати при відчиненому вікні. Свіже повітря продіставалося мені до легенів. Моє лице дістало краску. Мій циферблят ставав усе рожевіший та червоніший. Ба, навіть дістав легко-фіолетний відтінок.

З моїм легко-фіялковим лицем іду я раз до театру. Та неначе божевільний верчуся в театрі біля жіночого полу, та це довело до нарікань і грубих натяків мущин а навіть до буханців і штурханців у груди.

А вислідом того була тут то там спочутлива осмішка. Та вона мені мало помогла.

Таки зараз тут у театрі підходжу до великого зеркала та подивляю мою крепку поставу, груди, що мають своїх сімдесять центиметрів, коли їх випняти.

Згинаю рамена, випростовуюся, а ноги уставляю раз так, раз сяк.

І дивуюся, які то примхи та норови жінок: коли в них не грає овес, то чорт зна, що вони хочуть від чоловіка.

Я подивляю себе в цьому великому зеркалі та нараз запримічую, що я не надзвичайно зодягнений. Скажімо чесно — зле, а навіть погано зодягнений. Закороткі штани з повигинаними колінами, вимята блюза, сірий ковнір — страшне, жахливе.

І я попросту переміняюся в стовп, як став оглядати мою долішню гардеробу, для зображення якої нема місця в гарному письменстві.

Пригноблений, вгинаючись у колінах манджаю додому та даю собі слово чести, що зміню гардеробу.

Купую собі порядний сурдут із гострими кляпами. Купую оксфордські штани, вишиті з двоє штанів-галіфе.

Парадую в цьому одязі наче в воздушному бальоні, такий огірчений на цю моду.

Купую собі на базарі пальто таке широке в плечах, які не бувають на нашій планеті.

Й одного вільного дня виходжу так зодягнений на бульвар, на прохід. Приходжу в алею та ступаю наче тресований верблюд. Похожаю сюди й туди, верчу плечима, а ступаю наче танцюю.

Жінки позирають на мене холодно, оглядають мене напів здивовано, на-пів трівожно.

Мущини — ті менше позирають. Подеколи чую замітки:

— Щоза страхопуд... Дивіть, як падло причепурився... Якто, він не стидається?... Все ще трапляються такі паскуди, що загортаються в три верстви сукна...

Обсипають мене лайкою, насміхаються з мене.

Маю враження начеб я перебігав під ударами різок, та все що горить у мені полумячко надії.

Аж тут перед Пушкіновим памятником бачу порядно зодягнену жінку, що приглядається мені так дуже ніжно а навіть пронизливо.

Я їй також усміхаюся та обходжу тричі памятник, граюся ногами. Потім сідаю собі на лавці.

Пристойно зодягнена жінка зі сідими вилинялої краси взяла мене бистро на око. Її очі любо перебігають по моїй поставі, по лиці, на якому виписана вся доброта.

Схиляю голову, здвигаю плечима та в думці подивляю вирівняну фільософічну систему міщанського економа.

Моргаю Пушкінові: Тепер зачинається, брате.

Знову звертаюся до тієї жінки. А вона, як бачу, тупими очима слідкує кожен мій рух.

Помало мені стає якось ніяково від тих поглядів. Успіх, який маю в цього сотворіння, вже мене не бавить. І я хотів би вже йти. Й уже скручую поза памятник, щоби сісти на трамвай та поїхати поза місто де мене не переслідуватимуть такі пронизливі погляди.

Нараз ця пристойна жінка приступає до мене тай каже:

— Перепрошую, добродію... Мені ніяково... — каже вона — говорити це, та зовсім такий плащ украли мому чоловікові. Будь ласка, покажіть мені підшевку.

— Самособою, — думаю собі — вона стидається заговорити до мене так ні з цього ні з того...

Розпинаю плащ і напинаю груди, як можу.

Як вона оглянула підшевку, підняла такий писків і крик. Ба, розуміється, це її плащ. Украдений плащ, а мае його на собі цей злодій, себто я.

Її крик пронизує мені вуха. Найрадше запався би я в землі, з моїми новими штанами та з моїм плащем.

Ідемо до міліції. Там списують протокол. Мені завдають питання, а я відповідаю на них згідно з правдою.

А як мене між іншим спитали, скільки мені літ, я подаю число, й нараз пронизує мене холод від того страшного числа.

— Ага, тому не дивляться на мене, — кажу сам до себе.

— Я попросту постарівся. А я хотів недомагання мого особистого життя приписати в вину гардеробі.

Віддаю украдений плащ і виходжу на вулицю легко зодягнений, із збентеженим серцем.

— Ну, нічого, вже вона якось буде, — думаю собі. — Моїм особистим життям буде праця. Буду працювати. Приноситиму хосен людям. Жінки це ще не все на світі.

Почнаю насміхатися зі слів міщанського вченого.

— То брехня, — думаю собі. — То смердючі дурниці. Характеристична західна балаканина.

Сміюся голосно. Спльовую вправо та вліво. І відвертаюся від прохожих жінок.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

І. Б., Бофало, Н. Й. — На Ваш запит є відповідь і пояснення в сьогоднішнім числі часопису. Ось так розуміємо справу і даємо нашим людям це під розвагу.

М. Г. — Не можна писати загально, а треба подати хоч один приклад, тоді загал може набрати переконання, чи заклик правдивий. Наприклад, якщо думаєте, що хтось з тих, що „збирав на бідних стрільців", грошей не вислав, а покупив собі за них в Америці „апартаменти", то подайте. Як хочете помогти народній роботі, а ми віримо, що хочете, то не ідіть за звичаєм большевиків, що тільки вміють оплюгавлювати не-комуністичних провідників, а опирайте те, що закидуєте на фактах і доказах, себто на правді. Не затроюйте своєї власної душі неправдами, що їх з розмислом розголошують наші вороги. Кожна людина, що працює на громадському полі, підлягає громадській критиці. Кожний має право таку людину за її народну працю скритикувати. Так навіть треба робити, бо такою поведінкою ми даємо доказ, що ми політично й громадсько вироблені люди. Але заразом треба бути осторожним і справедливим в критиці й шанувати честь другої людини в такий спосіб як і свою власну. Тому, коли виступаємо з такими закидами, що нарушують честь провідника чи провідників, то треба руководитись провіреними фактами, а не здогадами, чи тим, що піддають зручно вороги визволення українськоог народу, що ціле своє життя спрямовують весь час проти українських провідників.

Ще одно: Не „кваптеся", як пишете до газети, а насамперед добре обдумайте, що пишете. Памятайте, що тисячі людей будуть це читати. Може бути просто написане, але з застановою і з обдуманим кожним новою і з обдуманим кожним словом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МекАДУ, ПА. — Відділ 7 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 15. квітня, в церковній галі, точно в год. 3:30 пополудні. Просимо всіх членів бути присутними на означений час. — Уряд.

ТОЛІДО, О. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 167, відбудуться в неділю, 15. квітня, в місці і часі як звичайно. Просимо членів прийти й заплатити свої вкладки на зборах. Члени, що довгують більше як два місяці, будуть, згідно з ухвалою, суспендовані. — За уряд: Д. Медецький, предс.; І. Кульматицький, секр.-кас.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 15. квітня, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Просимо членів приходити на час, бо тільки до 2. години будемо відбирати вкладки. — Уряд.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 14. квітня, в годині 7. ввечір, в домі Громади на Норті. Взиваємо всіх місцевих і позамісцевих членів бути на цих зборах. — За уряд: І. Сорока (ст.), пр.; І. Сорока (мол.), кас.; А. Хримяк, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. Укр. Січ, від. 182, відбудуться в неділю, 15. квітня, в годині 2. пополудні в галі парохіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк. На порядку нарад є Тов. справи до полагодження, тому просимо усіх членів прийти на збори. Довгуючих членів напоминаємо, щоби вирівнали свої залеглі вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — О. Боднарчук, предс.; Г. Яськів, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, відбудуться в суботу, 14. квітня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 2171 Вакелінг ул. Просимо членів прийти на збори на означений час, бо є важні справи до полагодження. Пригадуємо довгуючим членам, щоби по можности сплачували свої залеглости. Просимо також не забувати за приєднування нових членів. — Уряд: В. Питель, предс.; Г. Миналюк, кас.; П. Омелян, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Місячні збори Тов. Над Збруча, від. 280, відбудуться в неділю, 15. квітня, в годині 2. пополудні, в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Пригадуємо всім членам, щоби позвертали всі книжочки. — За уряд: О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ЯЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, в галі парохіяльній, 803 Фронт стр., в годині 2. пополудні. Просимо членів прийти на означений час і вирівнати свої вкладки. Довгуючі члени, коли не заплатять своїх вкладок найдальше до 25, будуть суспендовані. — За уряд: Й. Матковський, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Сестр. Н. З. П. Діви Марії, від. 112, повідомляє всіх членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, зараз по другій Сл. Божій, в гали церковній на Калич ул. Просимо всіх явитися і заплатити свої вкладки. — За уряд: Марія Ліска, предс.; Параня Різун, фін. секр.; Катерина Габрітська, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 15. квітня, в годині 2. пополудні, в парохіяльній галі, 235 Карбон улиця. Уряд просить усіх членів прийти на ці збори, бо маємо деякі справи до полагодження. — За уряд: Ю. Загвоцький, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секретар.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 15. квітня, в парохіяльній салі, 74 Геррис Еве., в годині 1. пополудні точно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і полагодження. Також будуть звіти уряду і контролі за перший квартал. — І. Околіта, предс.; І. Кокольський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. Любов, від. 45, овідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, в годині 1. попол. Просимо всіх членів прийти на ці збори, а довгуючих просимо прийти і конче заплатити свій довг. Коли припадає 1. в неділю, та збори відбудуться 15. в неділю. Так буде в липні, що збори відбудуться в неділю, 15. липня. — За уряд: М. Дубас, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Ю. Сеник, секр.

ТАРЗАН, ч. 1157. Без милосердя.

„Я тобі нічого злого не зроблю, як ти поможеш мені далі вдавати, що я Тарзан", сказав Торвальд.

„Ніколи!" сказала визиваючо Джейн.

„Це мені навіть дещо подобається. Яж не винен тобі ніякої ласки".

Сказавши те, обманець кинувся на Джейн.